

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ

ID 180

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	051 Економіка (бакалавр)	Назва освітньої програми	Економіка (2023)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. економічної кібернетики (БЕ)

Викладач/викладачі

Ковальчик Олена Арнольдівна, асистент кафедри економічної кібернетики, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Формування професійних компетенцій з методології організації та використання інформаційних технологій (ІТ) в області електронної комерції, фінансових та банківських Інтернет-послуг, використання інформаційних технологій у цифровому маркетингу та електронному бізнесі.
Формат курсу	Змішаний – передбачає проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи ATutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей: інтегральної:</p> <p>здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p>Загальні:</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Фахові:</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК16. Здатність використовувати знання у сфері цифрової економіки та цифрової трансформації процесів документообігу, комунікацій, управління персоналом, маркетингу, електронної комерції, бізнес-моделювання та прогнозування соціально-економічних процесів.</p>
Програмні результати навчання з ОП	<p>За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>ПР6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки й представлення аналітичних звітів.</p>

	<p>ПР23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПР26. Демонструвати здатність використовувати знання у сфері цифрової економіки та цифрової трансформації процесів документообігу, комунікацій, управління персоналом, маркетингу, електронної комерції, бізнес-моделювання та прогнозування соціально-економічних процесів.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 32 год.; практичні заняття — 16 год.; самостійна робота — 72 год.;</p> <p>Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 10 год.; практичні заняття — 10 год.; самостійна робота — 100 год.;</p>
<p>Ознаки курсу</p>	<p>Рік навчання — 4; семестр — 8; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>Поточний контроль: тести з теоретичного курсу, звіти з практичних робіт</p> <p>Підсумковий контроль: залік</p>
<p>Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення</p>	<p>Студенти повинні володіти основами економіки підприємств, інформаційних технологій та веб-програмування.</p>
<p>Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення</p>	<p>Персональні комп'ютери, операційна система Windows підключена до мережі Internet, пакет Microsoft Office 2010 і вище.</p>

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
<p>Тема 1. Основні поняття електронної комерції. Електронний бізнес, електронна комерція (е-комерція), мобільна комерція, суб'єкти е-комерції: Напрями/моделі е-комерції. Форми е-комерції. Цикл е-комерції. Типи е-комерції. Можливості е-комерції для бізнесу та споживачів.</p>	2	2
<p>Тема 2. Роль Інтернету в розвитку е-комерції. Засади створення системи е-комерції. Використання інформаційних технології для внутрішніх потреб компанії. Вплив Інтернет на бізнес-процеси в компанії. Віртуальні підприємства. Віртуальний продукт.</p>	2	0
<p>Тема 3. Основні способи ведення електронної комерції. Електронний ринок. Класифікація Web-сайтів. Корпоративні сайти і бізнес-портали. Візитні картки фірм. Форми Інтернет-торгівлі: інтернет-крамниці, електронні моли. Інтернет-аукціони. Інтерактивне банківське обслуговування, інтернет-банкінг. Інформаційні послуги. Дистанційне навчання. Електронна пошта. Електронні страхові послуги. Туристичні послуги в мережі Інтернет.</p>	4	2
<p>Тема 4. Стратегії ведення е-комерції. Бізнес-стратегії фірм електронного бізнесу. Бізнес-планування в е-комерції. Етапи бізнес- планування в е-комерції. Структура бізнес-плану комерційного Інтернет-проекту.</p>	2	0
<p>Тема 5. Платіжні системи в Інтернеті Поняття платіжної системи в Інтернеті. Системи платежів для е-комерції. Кредитні Інтернет- системи. Дебетові Інтернет-системи. Класифікація пластикових карт. Особливості інтеграції сайту фірми з електронними платіжними системами. Електронні платіжні системи в Україні.</p>	2	1
<p>Тема 6. Фінансові системи в Інтернеті Банківські платіжні системи. Переваги Інтернет-банкінгу. Безпека Інтернет-банкінгу.</p>	2	0
<p>Тема 7. Безпека і захист інформації в е-комерції. Методи забезпечення безпеки в е-комерції. Види ймовірних загроз в е-комерції. Методи захисту даних з використанням шифрування інформації. Програмно-технічні засоби захисту інформації в Інтернет. Захист при електронних платежах.</p>	2	0

Теми занять, короткий зміст

<p>Тема 8. Цифровий маркетинг як складова електронної комерції. Специфіка інтернет-маркетингу . Основні причини доцільності ведення бізнесу в Інтернеті. Поняття і концепції Інтернет-маркетингу. Специфіка комплексу Інтернет-маркетингу. Стратегії Інтернет-маркетингу.</p>	2	1
<p>Тема 9. Основні елементи стратегій цифрового маркетингу та е-комерції. Цінність брендів для е-комерції та цифрового маркетингу. Постановку цілей в е-комерції, вибір каналів і планування контенту.</p>	2	1
<p>Тема 10. Маркетингові концепції ведення е-комерції Цикл взаємодії з клієнтом в е-комерції. Цільова аудиторія. Портрет клієнта Маркетингова воронка в е-комерції.</p>	4	1
<p>Тема 11. Реклама в Інтернеті. Інтернет-реклама та її характеристика. Банерна реклама в Інтернеті. Контекстна реклама в Інтернеті. Інші види реклами в Інтернеті.</p>	2	1
<p>Тема 12. Аналіз ефективності реклами в Інтернет. Показники ефективності Інтернет-реклами. Методи аналізу ефективності Інтернет-реклами. Веб-аналітика інтернет-проекту.</p>	2	1
<p>Тема 13. Пошукова оптимізація Визначення, цілі та завдання SEO оптимізації сайту. Методи, чинники та основні етапи SEO оптимізації Інтернет-проекту. Веб-аналітика інтернет-проекту.</p>	2	0
<p>Тема 14. Маркетинг в Інтернеті. Е-маркетинг та його завдання. Маркетингові можливості Інтернет. Основні способи просування товарів та послуг в Інтернеті. Маркетингові дослідження в інтернеті. Пошуковий маркетинг. Маркетинг у соціальних мережах і маркетингові розсилки електронною поштою.</p>	2	0
	РАЗОМ:	32 10
		Годин
Практичні заняття (теми)		<u>ОФЗО</u> <u>ЗФЗО</u>
1. Порівняльний аналіз інтернет-крамниць	2	2
2. Дослідження форм Інтернет-торгівлі у моделях B2B, B2C	2	

3. Дослідження форм Інтернет-торгівлі у моделях С2С	2	
4. Системи платежів для е-комерції	2	2
5. Маркетингові концепції ведення е-комерції (е-воронка продаж, цикл клієнта)	2	2
6. Створення портрета клієнта	2	2
7. Особливості написання текстів для інтернет-продаж	2	2
8. Оцінка ефективності електронної комерції	2	
	РАЗОМ:	16 10

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Самостійна робота студентів на курсі:

1) Опрацювання лекційного матеріалу

2) Підготовка до практичних занять

3) Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції, в тому числі підготовка презентацій, усних доповідей:

Тема 1. Основні поняття електронної комерції: 1. Правові аспекти електронного бізнесу в Україні. 2. Електронний документообіг.

Тема 2. Роль Інтернету в розвитку е-комерції: 1. CRM системи. Програмне забезпечення для відділу продажу.

Тема 3. Основні способи ведення електронної комерції: 1. Електронний ринок на базі Інтернет. 2. Особливості створення власної інтернет-крамниці.

Тема 4. Стратегії ведення е-комерції: 1. Складові комерційного Інтернет-проекту.

Тема 5. Платіжні системи в Інтернеті: 1. Електронні платіжні системи в світі.

Тема 6. Фінансові системи в Інтернеті: 1. Мобільний банкінг.

Тема 7. Безпека і захист інформації в е-комерції: 1. Засоби захисту особистих даних в інтернеті.

Тема 8. Цифровий маркетинг як складова електронної комерції: 1. Переваги Інтернету як маркетингового каналу.

Тема 9. Маркетингові концепції ведення е-комерції: 1. Класична маркетингова воронка

Тема 10. Основні елементи стратегій цифрового маркетингу та е-комерції: 1. Роль бренду в е-комерції.

Тема 11. Реклама в Інтернеті: 1. Таргетована інтернет-реклама.

Тема 12. Аналіз ефективності реклами в Інтернет: 1. Українські інтернет-проекти.

Тема 13. Пошукова оптимізація: 1. Високо- та низькочастотні пошукові запити

Тема 14. Маркетинг в Інтернеті: 1. Світовий досвід впровадження інтернет-проектів.

4) Підготовка до проведення контрольних заходів (тестування, заліку)

Інформаційні джерела для вивчення курсу

Рекомендована література

Базова

1. Афанасьєва О.П. Інтернет-маркетинг : Опорний конспект лекцій. Харків, Харківський державний університет харчування і торгівлі, 2019. 42 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1876/1/161_Інтернетмаркетинг%20опорний%20конспект%20лекцій.pdf
2. Виноградова О.В., Дрокіна Н.І. Електронний бізнес. Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2018. – 292 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_1477_17408367.pdf
3. Гаврилов Л.П. Електронна комерція, К: ЦУЛ, 2017. URL: https://stud.com.ua/84237/ekonomika/elektronna_komertsiya
4. Електронна комерція: курс лекцій/ О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва., В.М. Тебенко – Мелітополь: Люкс, 2020. – 225 с. URL: <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Konspekt-lektsij-Elektronna-komertsiya-2020.pdf>
5. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2021. – 454 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/37044/1/Kraus_Elektronna_komertsiia_2021.pdf

Допоміжна

1. Виноградова О.В., Дрокіна Н.І. Маркетингові технології управління Інтернет-проектами. Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2019. – 351 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_1706_33529123.pdf
2. Інтернет-маркетинг: кейси, тренди, інструменти спецкурс для КНУКІМ. 2019 URL: <https://marketing.link/uk/internetmarketing-kejsi-trendi-instrumenti-iii/>
3. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 455 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Posibnyk_IT-v-biznesi_2.pdf
4. Ковальчик О., Ковальчик І. Analysis of the main global trends for e-commerce. [Електронний ресурс] / Олена Ковальчик. Ірина Ковальчик // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2021. — Вип. 2 (25). — С. 541-549. — Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21koatek.pdf>
5. Ковальчик О.А., Берестецька О.М. Соціальні тренди електронної комерції / Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства». Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя (м. Тернопіль, 2-3 грудня 2021 р.), 2021. – С.136-139.
6. Ковальчик О.А., О.Каправа Вплив пандемії Covid-19 на тенденції розвитку Інтернет-торгівлі // Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства». Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя (м. Тернопіль, 2-3 грудня 2021 р.), 2021. – С.48-50.
7. Ковальчик О.А., В.Б. Кохан Вплив інтернет магазинів на економіку країни // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства». Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя (м. Тернопіль, 11 листопада 2020 р.), 2020. – С.126-127.
8. Ковальчик О.А., Берестецька О.М. Сучасні інструменти digital-маркетингу: зб. матеріалів доп. учасн. II міжн. наук.-пр. конф. «Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, діджиталізація та інновації» / Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя (23-24 листоп. 2022 р.), 2022. С.40-42.
9. Ковальчик О.А., Різник Н.М. Основні тренди інформаційних технологій для бізнесу: зб. матеріалів доп. учасн. III міжн. наук.-пр. конф.

«Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства»/ Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя (6-7 грудня 2022 р.), 2022. С.60-62.

Інформаційні ресурси

1. ЕНК «Електронна комерція» ID-180. Сторінка навчальної дисципліни на сервері дистанційного навчання ТНТУ в А-Tutor: <http://dl.tntu.edu.ua/login.php?course=180>.
2. Закон України Про електронні документи та електронний документообіг. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
3. Закон України Про захист прав споживачів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
4. Міжнародна електронна комерція. URL: <https://www.wikiwand.com/>
5. Журнал «Маркетинг і цифрові технології». URL: <https://mdt-opu.com.ua/index.php/mdt>
6. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
7. Науково-технічна бібліотека Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. URL: <https://library.tntu.edu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
10. Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <https://library.te.ua/>

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; залік. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі БЕ. Консультування передбачено як очно, так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		16	24			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1-2	Практичне заняття №1	5	Тема 8-9	Практичне заняття №5	6		
Тема 3	Практичне заняття №2	5	Тема 10	Практичне заняття №6	6		
Тема 4-5	Практичне заняття №3	5	Тема 11-12	Практичне заняття №7	6		
Тема 6-7	Практичне заняття №4	5	Тема 13-14	Практичне заняття №8	6		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри БЕ, протокол №1 від «30» серпня 2023 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри БЕ

Олена БЕРЕСТЕЦЬКА